

سفر ظریف به هند؛ پویایی دیپلماسی منطقه ای ایران

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار دیدار وزیر امور خارجه ایران از هند که بلافاصله پس از پایان سفر وی به ترکمنستان صورت گرفت ؛ بیانگر دیپلماسی فعال جمهوری اسلامی در نگاه به روابط منطقه ای است.

ظریف در پایان سفرش به ترکمنستان با ابراز خرسندی از دیدارهایش با "قربان قلی بردی محمد اف" رئیس جمهور و "رشید مردوف" وزیر خارجه ترکمنستان، گفت: در این دیدارها درباره روابط دو جانبه و مسائل منطقه ای و بین المللی گفت و گو شد و دو کشور توافق کردند تا همکاری های دوجانبه در همه زمینه ها از جمله حمل و نقل، انرژی، ترانزیت، تجاری و مبارزه با مواد مخدر گسترش یابد.

سفر وزیر امور خارجه ایران به "دهلی نو" نیز با تاکید بر گسترش روابط در همه زمینه ها آغاز شد.

هند بدلیل گستردگی روابط با جمهوری اسلامی ایران در حوزه های مهمی همچون انرژی، بانکی، حمل و نقل و سرمایه گذاری در بندر راهبردی چابهار ؛ وارد مرحله نوینی از تعاملات اقتصادی دو و چند جانبه شده است. از اینرو واضح است که هند برای حفظ و توسعه روابط اقتصادی با ایران با توجه به دو موضع مهم یعنی تامین انرژی و دسترسی به راه ترانزیتی ایران از طریق بند چابهار و کریدور شمال-جنوب ؛ اهمیت زیادی قایل است.

هند با رشد اقتصادی بالا ، نیازمند تامین انرژی از منابعی مطمئن است و ایران گزینه ای پایدار برای این هدف است. هند یکی از بزرگترین واردکنندگان و مصرف کنندگان نفت در سطح جهانی و همزمان دومین مشتری عمده نفت ایران (بعد از چین) است. لذا بدیهی است که هرگونه مانع تراشی در زمینه دسترسی آزاد به منابع انرژی می تواند بر اقتصاد کشورهای بزرگ مصرف کننده انرژی اثر منفی داشته باشد. از اینرو مسئله خروج آمریکا از "برجام" و بازگشت تحریم های یکجانبه امریکا و تحمیل آن به دیگر کشورها، از موضوعاتی است که در مذاکرات وزیر امور خارجه ایران در دهلی نو مورد بحث و گفت و گو قرار خواهد گرفت.

«سوشما سواراج» Sushma Swaraj وزیر امور خارجه هند در دیدار سال گذشته ظریف از هند در دهلی نو گفت : هند به صراحت اعلام کرده که از تحریم های یکجانبه آمریکا حمایت نمی کند .

حسن محسنی فرد، کارشناس مسایل سیاسی در تحلیل ملاحظاتی که باید در روابط تهران - دهلی نو در نظر داشت می گوید ، "در حال حاضر نظر غالب در هند، بر این است که تحریم های جدید آمریکا بسته به شدت و ضعف اعمال آن، یا موجب توقف کامل و یا در خوشبینانه ترین شکل خود سبب کاهش سرعت پیشرفت توافق های مشترک خواهد شد."

در سال های اخیر توافق نامه های متعددی بین دو کشور امضا شده است که 15 مورد از آنها در سفر سال گذشته (فوریه 2018) روحانی به دهلی نو نهایی شد. موضوعات تحت پوشش این توافق نامه ها گسترده بوده و اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، همکاری های کشاورزی، ارتقا همکاری ها بین اتاق های بازرگانی دو کشور و موافقت های بانکی را در بر می گیرد. در این چارچوب همکاری های تهران و دهلی نو بویژه در پروژه بندر چابهار فرصت کم نظیری در زمینه تجارت و دسترسی آسان، سریع و امن به بازارهای منطقه را فراهم کرده است. با در نظر گرفتن این ملاحظات سفر ظریف به دهلی نو را از یک دیدگاه می بایست در چارچوب دیپلماسی فعال منطقه ای ایران ارزیابی کرد و از دیدگاهی دیگر در راستای توسعه مناسبات دو جانبه تهران و دهلی نو دانست. بویژه آنکه ظریف را سفر به هند یک هیأت بلند پایه سیاسی و اقتصادی همراهی می کند.